

**Program Wychowawczy
Publicznego Gimnazjum
w Zespole Szkół w Życzynie**

Wstęp

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się
coraz bardziej człowiekiem,
o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi,
ale i dla drugich”.*

Jan Paweł II, przemówienie w UNESCO (02.06.1980)

Wychowanie to całość zamierzonych oddziaływań środowiska społecznego na jednostkę. Na działalność wychowawczą składa się wiele zabiegów i procesów mających wpływ na rozwój fizyczny, umysłowy i moralny. Postępowanie takie wpływa na stosunek jednostki do otaczającego świata, kształtowanie systemu wartości, norm i celu życia. Mówiąc o wychowaniu młodzieży należy mieć na myśli przede wszystkim wskazywanie określonych wartości życiowych, wyznaczanie granic w zachowaniu i pomoc w wyzwaniu potencjału uczniów.

Pierwotne i największe prawa wychowawcze do swoich dzieci mają ich rodzice. To oni kształtują postawy swoich dzieci już od najmłodszych lat. Szkoła jedynie wspomaga i wspiera rodziców w procesie wychowania.

Wychowanie w szkole stanowi integralną całość z nauczaniem. Zadaniem szkoły oprócz przekazywania wiedzy i kształtowania umiejętności jest wychowanie. Jedność i równowaga tych trzech wymiarów stanowi gwarancję wszechstronnego rozwoju ucznia i zrozumienia, że odpowiedzialność za własne życie jest przywilejem, z którego warto korzystać.

Cel ogólny – Kształtowanie postaw służących wszechstronnemu rozwojowi osobowości ucznia.

Cele szczegółowe:

- Rozwój kulturalny ucznia i kształtowanie prawidłowych postaw i nawyków;
- Stwarzanie warunków do rozwoju samorządności i przedsiębiorczości;
- Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, postaw patriotycznych i obywatelskich oraz poszanowanie dla dziedzictwa narodowego;
- Dbłość o zdrowie fizyczne i psychiczne uczniów.
- Kształtowanie współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego poprzez wdrażanie uczniów do działań proekologicznych;
- Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu zgodnie z zainteresowaniami i zapotrzebowaniem na rynku pracy;
- Współpraca z rodzicami.

Treści

Lp.	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi o realizacji
1	2	3	4	5
Rozwój kulturalny ucznia i kształtowanie prawidłowych postaw i nawyków				
1.	Nabywanie postaw i zachowań kulturalnych poprzez kontakt ze sztuką.	<p>Organizowanie wyjazdów do kina, teatru, muzeum.</p> <p>Poznanie dorobku wielkich twórców narodowych, europejskich i światowych.</p> <p>Uczestniczenie w koncertach muzycznych i teatrykach.</p> <p>Udział w konkursach recytatorskich i plastycznych.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele poszczególnych przedmiotów</p>	
2.	Kształtowanie umiejętności właściwego odbioru treści emitowanych za pomocą współczesnych środków masowego przekazu.	Przygotowanie uczniów do krytycznego i selektywnego odbioru treści telewizyjnych, treści zawartych na stronach internetowych oraz w reklamach.	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele poszczególnych przedmiotów</p>	
3.	Kształtowanie umiejętności kulturalnego spędzania wolnego czasu.	Organizowanie różnych form wypoczynku: ogniska, dyskoteki, wycieczki.	wychowawcy	
4.	Propagowanie kultury słowa wśród uczniów.	<p>Książka źródłem poprawnego słownictwa.</p> <p>Udział w konkursach czytelniczych.</p> <p>Zwrócenie uwagi na potrzebę stosowania zwrotów grzecznościowych.</p> <p>Uwrażliwienie na używanie wulgaryzmów.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele języka polskiego</p> <p>bibliotekarz</p>	

5.	Propagowanie zasad savoir-vivre wśród młodych ludzi.	<p>Zapoznanie z regułami savoir-vivre'u.</p> <p>Uświadomienie uczniom, iż zasady dobrego wychowania sprzyjają porządkowi życia społecznego, dobrej atmosferze i są przejawem szacunku dla drugiego człowieka.</p> <p>Wdrażanie do przestrzegania dobrych manier czyli obcowania z ludźmi w sposób kulturalny.</p> <p>Egzekwowanie na co dzień kulturalnych zachowań ucznia.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele poszczególnych przedmiotów</p>	
6.	Wyrobienie potrzeby odpowiedzialności za mienie szkolne i cudzą własność.	Pogadanki na temat konieczności poszanowania sprzętu szkolnego.	wychowawcy	
Stwarzanie warunków do rozwoju samorządności i przedsiębiorczości				
1.	Znajomość zadań szkoły.	Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki i WSO.	wychowawcy	
2.	Uświadomienie uczniom praw i obowiązków wynikających z prawa szkolnego.	<p>Poznanie praw i obowiązków ucznia wynikających ze Statutu Szkoły.</p> <p>Zapoznanie z Deklaracją Praw Dziecka oraz Konwencją o Ochronie Praw Człowieka.</p> <p>Rola Rzecznika Praw Dziecka.</p>	wychowawcy	
3.	Budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej	<p>Poznanie historii szkoły.</p> <p>Dbanie o wystrój szkoły.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele</p>	

	tradycji.	<p>Udział w różnego rodzaju konkursach.</p> <p>Organizowanie wystaw prac uczniów.</p> <p>Kultywowanie tradycji szkolnych.</p> <p>Prowadzenie kroniki szkolnej.</p> <p>Rozwijanie więzi uczuciowej ze swoją szkołą.</p>	poszczególnych przedmiotów	
4.	Przygotowanie do życia w społeczeństwie demokratycznym.	<p>Rozwijanie samorządności poprzez wybory do samorządu klasowego i szkolnego.</p> <p>Organizowanie imprez i uroczystości szkolnych umożliwiających twórczą aktywność na terenie klasy i szkoły.</p> <p>Angażowanie uczniów do różnych form aktywności szkolnej i pozaszkolnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dyżury w stołówce szkolnej i na korytarzach podczas przerw; - udział w pracach porządkowych na terenie szkoły; - opieka nad klasami młodszymi; - praca w bibliotece szkolnej; - praca w sklepiku szkolnym. 	<p>wychowawcy</p> <p>opiekun SU</p> <p>nauczyciele</p> <p>wychowawca świetlicy szkolnej</p> <p>bibliotekarz opiekun sklepiku szkolnego</p>	
5.	Współdziałal w ocenie zachowania.	Wysuwanie propozycji do z oceny zachowania.	wychowawcy	

**Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, postaw patriotycznych i obywatelskich
oraz poszanowanie dla dziedzictwa narodowego**

1.	Kształtowanie świadomości narodowej i społecznej.	<p>Rozwijanie miłości do Ojczyzny poprzez poznanie jej historii.</p> <p>Uwrażliwienie na specyfikę dziejów naszego narodu.</p> <p>Poznawanie sylwetek wielkich Polaków.</p> <p>Wzbudzanie chęci do uczestnictwa w obchodach świąt państwowych.</p> <p>Rozwijanie szacunku do miejsc pamięci narodowej.</p> <p>Kształtowanie szacunku do symboli narodowych.</p> <p>Organizowanie wycieczek krajoznawczych.</p> <p>Udział w apelach szkolnych upamiętniających najważniejsze wydarzenia.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie</p>	
2.	Kształtowanie poczucia przynależności do „małej ojczyzny”.	<p>Rozwijanie wiedzy o kulturze własnego regionu i jej związku z kulturą narodu.</p> <p>Zapoznanie uczniów z obrzędami i tradycjami lokalnymi.</p> <p>Uczenie szacunku do historii i tradycji regionu.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele geografii i wiedzy o społeczeństwie</p>	

		<p>Współpraca z placówkami oświatowymi oraz z innymi placówkami na terenie gminy.</p> <p>Organizowanie wycieczek po najbliższej okolicy.</p> <p>Podejmowanie działań na rzecz środowiska lokalnego.</p>		
3.	Kształtowanie tożsamości europejskiej.	<p>Pogłębianie wiedzy o geografii, kulturze i historii państw europejskich.</p> <p>Budzenie uznania dla dziedzictwa kultury europejskiej i światowej.</p> <p>Wyrobienie poczucia akceptacji dla kultury i obyczajów w innych krajach.</p> <p>Organizowanie konkursów o tematyce europejskiej.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele geografii i wiedzy o społeczeństwie</p>	
Dbłość o zdrowie fizyczne i psychiczne uczniów				
1.	Promowanie zdrowego stylu życia i higieny osobistej.	<p>Poznanie zasad zdrowego stylu życia.</p> <p>Wdrażanie uczniów do troski o higienę osobistą oraz wygląd zewnętrzny.</p> <p>Propagowanie aktywnego trybu życia i różnych form rekreacji.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele biologii</p> <p>współpraca z pielęgniarką szkolną</p>	
2.	Profilaktyka chorób.	<p>Poznanie zagrożeń cywilizacyjnych: hałas, zanieczyszczenie środowiska, choroby cywilizacyjne.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele biologii</p>	

		<p>Pogadanki na temat profilaktyki chorób w szczególności zakaźnych i nowotworowych oraz układu krążenia.</p> <p>Rozpowszechnianie broszur i ulotek informacyjnych dotyczących sposobów zapobiegania chorobom.</p>	<p>współpraca z pielęgniarką szkolną</p>	
3.	<p>Poznanie i uświadomienie zagrożeń wieku dojrzewania: niktynizm, alkoholizm, narkomania, sekty.</p>	<p>Ukazanie negatywnych skutków uzależnień.</p> <p>Propagowanie mody na „niepicie, niepalenie, niebranie”.</p> <p>Diagnozowanie przedstawionych zagrożeń w szkole.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele biologii i wychowania do życia w rodzinie</p> <p>dyrektor szkoły</p>	
4.	<p>Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu, demoralizacji i przestępczości.</p>	<p>Poznanie istoty agresji oraz sposobów prawidłowego reagowania na agresję.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji.</p> <p>Ukazanie właściwych sposobów spędzania wolnego czasu.</p> <p>Wskazanie zgubnych skutków nudy dla życia młodego człowieka.</p> <p>Udział w spektaklach profilaktycznych.</p> <p>Rozmowy indywidualne z uczniami.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele poszczególnych przedmiotów</p> <p>współpraca z policją</p>	

		Poszerzenie wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej nieletnich.		
5.	Kształtowanie zachowań opartych na tolerancji, empatii i asertywności.	Nauka tolerancji, akceptacji i przełamania barier. Ukazywanie wzorców godnych naśladowania. Odróżnienie pojęć idol i autorytet.	wychowawcy nauczyciele poszczególnych przedmiotów	
6.	Stop cyberprzemocy – problem przemocy rówieśniczej w sieci.	Zajęcia dotyczące przemocy z użyciem technologii informacyjnej i komunikacyjnej.	wychowawcy nauczyciele informatyki i techniki	
7.	Bezpieczeństwo na drodze.	Zapoznanie uczniów z zasadami poruszania się na drogach (zdobywanie przez uczniów karty motorowerowej).	wychowawcy nauczyciele techniki współpraca z pracownikiem ruchu drogowego	
8.	Bezpieczeństwo podczas wypoczynku w czasie ferii świątecznych, zimowych oraz wakacji.	Pogadanki na temat różnych zagrożeń podczas wypoczynku dzieci i młodzieży.	wychowawcy	
9.	Rozwijanie umiejętności reagowania na zagrożenia.	Zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi oraz oznakowaniami BHP. Zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w konkretnych sytuacjach zagrożenia. Organizowanie prób ewakuacji.	wychowawcy nauczyciele techniki koordynator ds. bezpieczeństwa współpraca ze strażą pożarną	
10.	Pierwsza pomoc przedmedyczna.	Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania	wychowawcy	

		Sadzenie i pielęgnacja lasów w ramach współpracy z leśnictwem.	współpraca z leśnictwem	
3.	Lokalne problemy ekologiczne.	Wdrażanie do segregacji odpadów. Problem dzikich wysypisk w lasach.	wychowawcy nauczyciel biologii	
4.	Kształtowanie nawyków dbania o estetykę własnego otoczenia.	Wykonywanie prac porządkowych na terenie szkoły. Pielęgnacja i sadzenie roślin w szkole i na terenie szkoły.	wychowawcy	
5.	Zależność między stanem środowiska a zdrowiem człowieka.	Omówienie wpływu zanieczyszczenia środowiska na zdrowie człowieka.	wychowawcy nauczyciel biologii	
Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu zgodnie z zainteresowaniami i zapotrzebowaniem na rynku pracy				
1.	Wybór zawodu a zdolności, zainteresowania i predyspozycje.	Określanie swoich mocnych stron, zainteresowań oraz predyspozycji. Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Garwolinie. Wycieczki do zakładów pracy.	wychowawcy dyrektor szkoły współpraca z poradnią psycholog.-pedagog.	
2.	Wybór zawodu a zapotrzebowanie na rynku pracy.	Analiza dostępnych danych dotyczących zapotrzebowania na rynku pracy.	wychowawcy	
3.	Pomoc w wyborze dalszej drogi edukacyjnej.	Omówienie struktury kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych. Zapoznanie uczniów z rozmieszczeniem szkół ponadgimnazjalnych.	wychowawcy dyrektor szkoły	

		Współpraca ze szkołami ponadgimnazjalnymi. Przygotowanie dokumentów do szkoły ponadgimnazjalnej.		
4.	Wartość pracy w życiu człowieka.	Pogadanki dotyczące znaczenia pracy w życiu człowieka.	wychowawcy	
Współpraca z rodzicami				
1.	Wymiana informacji o postępach w nauce i zachowaniu uczniów.	Organizowanie zebrań rodzicielskich. Indywidualne rozmowy z rodzicami.	dyrektor szkoły wychowawcy	
2.	Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców.	Organizowanie prelekcji i wykładów dla rodziców prowadzonych przez specjalistów np. psychologa z poradni, przedstawiciela policji.	dyrektor szkoły	
3.	Stwarzanie warunków do współuczestnictwa w życiu szkoły	Angażowanie rodziców podczas organizowania uroczystości szkolnych, dyskotek i wycieczek.	wychowawcy	
4.	Podejmowanie współpracy z rodzicami w działaniach profilaktycznych.	Wygłaszanie prelekcji dotyczących zagrożeń okresu dojrzewania. Rozmowy indywidualne z rodzicami.	dyrektor szkoły wychowawcy	
5.	Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu ich problemów z dziećmi.	Indywidualne porady dla rodziców w zakresie rozwiązywania trudności wychowawczych i dydaktycznych. Udzielanie informacji dotyczących porad specjalistycznych.	wychowawcy	

		Motywowanie do współdziałania z placówkami psychologiczno-pedagogicznymi w celu rozwiązywania problemów szkolnych i rodzinnych dziecka.		
--	--	---	--	--

Osiągnięcia uczniów

Działania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze prowadzone przez wychowawców i nauczycieli poszczególnych przedmiotów przy współdziałaniu z rodzicami oraz organizacjami współpracującymi ze szkołą mają zmierzać do ukształtowania osobowości i sylwetki ucznia – absolwenta gimnazjum, który:

- jest osobą kulturalną, znającą zasady savoir-vivre, potrafiącą dostosować zachowanie i strój odpowiednio do sytuacji i miejsca;
- w swoim postępowaniu kieruje się szacunkiem wobec drugiego człowieka;
- korzysta z dóbr kultury i tradycji, a także uczestniczy w ich tworzeniu;
- chętnie poszerza i pogłębia wiedzę oraz doskonali swoje umiejętności;
- pracuje nad własnym rozwojem, umiejętnie stawia sobie cele i osiąga je;
- posiada poczucie własnej wartości, zna mocne strony i potrafi je wykorzystywać, wie nad jakimi cechami musi jeszcze popracować;
- jest odpowiedzialny, sumiennie i rzetelnie wypełnia swoje obowiązki;
- rzetelnie pracuje i szanuje pracę innych;
- aktywnie uczestniczy w życiu swego kraju;
- zna i szanuje polskie dziedzictwo kulturowe, jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury, jest dumny z bycia Polakiem i Europejczykiem;
- jest wrażliwy na potrzeby innych ludzi, chętnie niesie im pomoc;
- umiejętnie komunikuje się z innymi szanując odmienną cudzych poglądów;
- dba o zdrowie;
- jest wolny od uzależnień;
- dba o ład i porządek w swoim otoczeniu;
- odpowiedzialnie korzysta z zasobów przyrody;
- jest aktywny w działaniu na rzecz środowiska i czuje się za nie odpowiedzialny;
- samodzielnie rozwiązuje napotkane problemy, a w razie potrzeby wie, gdzie i do kogo zwrócić się o pomoc w trudnych sytuacjach życiowych;
- prawidłowo funkcjonuje w otaczającym go świecie oraz sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami.

Uwagi o realizacji programu

Cele i zadania programowe przewidziane są do realizacji na lekcjach przeznaczonych do dyspozycji wychowawcy klasy, w zakresie przedmiotowych zajęć lekcyjnych, podczas apeli, konkursów i uroczystości szkolnych, a także na zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

Za realizację programu w poszczególnych klasach są odpowiedzialni wychowawcy klas. Wychowawcy klas koordynują całokształt działań wychowawczych. Pracę wychowawczą wspomagają dyrektor szkoły, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, rodzice oraz środowiskowe placówki działające na rzecz wychowania i opieki.

Ewaluacja

Monitorowanie i ewaluacja zaplanowanych oddziaływań wychowawczych:

- Zbieranie informacji dotyczących funkcjonowania i realizacji Programu Wychowawczego;
- Porządkowanie i omawianie spostrzeżeń;
- Sporządzenie raportu;
- Dostarczenie wniosków koniecznych do modyfikacji programu na następny rok szkolny.

Program Wychowawczy zatwierdzony decyzją Rady Pedagogicznej z dnia .....